

สรุปผลการจัดการเรียนรู้ตามแนวการเรียนการสอนแบบโครงการ
สำหรับเด็กอนุบาล 3-4 ปี (Project Approach)
หน่วยตัวเรา ภาคต้น ปีการศึกษา 2550

“โครงการลูกชุบ ”

นางสาว ไสรัศจ อูสาหะ

โรงเรียนอนุบาลธีรานุรักษ์

ซอยพาศิษยการธนบุรี เขต ภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

โทร 02 410-4544, 02 410-4572, 02 865-7312 โทรสาร 02 865-7313

www.teeranurakschool.com

คำนำ

นับตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 เป็นต้นมา โรงเรียนอนุบาลฉัตรราษฎร์ได้เริ่มต้นทดลองการสอนแบบโครงการ โดยในระยะแรกใช้เวลาเรียนภาคเรียนละ 1 โครงการ ปัจจุบันคุณครูสามารถจัดการเรียนการสอนแบบโครงการได้ ภาคเรียนละ 2 เรื่อง โดยใช้เวลาในการศึกษาเรื่องละประมาณ 3-4 สัปดาห์

ต่อมาในปีการศึกษา 2547 คณะครูโรงเรียนอนุบาลฉัตรราษฎร์ได้รับการอบรมเรื่องการเรียนการสอนแบบโครงการสำหรับเด็กปฐมวัย โดยอาจารย์นฤมล เนียมหอม ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการปฐมวัย ภาควิชาหลักสูตรการสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งได้ความรู้เพิ่มเติมและเน้นให้เห็นความสำคัญเกี่ยวกับการบันทึก สรุปผลการเรียนรู้ของเด็กๆในการเรียนการสอนแบบโครงการ อีกทั้งยังสามารถสะท้อนประสบการณ์ในการสอนของคุณได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอนของโรงเรียน ทางโรงเรียนจึงมอบนโยบายให้คุณครูได้มีการจัดทำบันทึกสรุปผลการเรียนรู้ที่คุณครูได้จัดการเรียนการสอนทุกโครงการ และปรับเปลี่ยนจากการสรุปผลการเรียนรู้แบบเดิมที่จัดทำในรูปแบบของป้ายนิเทศ ซึ่งบางครั้งไม่สะดวกในการจัดเก็บรวบรวมในภายหลัง มาเป็นการจัดทำสรุปเป็นรูปเล่มที่ท่านได้เห็นในปัจจุบัน

สุดท้ายนี้ทางโรงเรียนอนุบาลฉัตรราษฎร์หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารสรุปผลการเรียนรู้แบบโครงการฉบับนี้ จะได้เป็นตัวอย่างของความพยายามตัวอย่างหนึ่งในหลายๆตัวอย่างของคุณครูอนุบาลโรงเรียนเอกชนที่มุ่งมั่นในการจัดประสบการณ์แบบยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้เด็กๆรู้สึกสนุกกับการเรียนรู้ และคุณครูก็สนุกกับการจัดการเรียนการสอนไปพร้อมๆกัน

ด้วยความปรารถนาดี

คมกริบ ฉัตรราษฎร์

ผู้จัดการโรงเรียน

โครงการ	ลูกชุบ
ครูประจำชั้น	คุณครูไสร้สจ อุดสาหะ
ชั้นเรียนอนุบาล	อนุบาล 1 (อายุ 3-4 ขวบ)
ระยะเวลา	15 มิถุนายน - 13 กรกฎาคม 2550 (4 สัปดาห์)

บทสรุปโครงการ

ระยะที่ 1 ระยะเริ่มต้นโครงการ

จากการที่เด็ก ๆ ได้ออกไปศึกษามุมประสบการณ์ ที่ครูจัดขึ้นในหน่วย “ ตัวเรา ” ประกอบด้วย มุมอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย มุมทำความสะอาดร่างกาย และ มุมอาหารดีมีประโยชน์ พบว่าเด็ก ๆ สนใจมุมอาหารดีมีประโยชน์มาก จึงกลับมาสนทนาร่วมกัน เด็ก ๆ ให้ความสนใจและอยากเรียนรู้เกี่ยวกับขนมลูกชุบมากที่สุด ครูจึงเพิ่มเติมประสบการณ์ให้กับเด็ก ๆ โดยการชิมลูกชุบ พร้อมสังเกต ลักษณะ สี ของลูกชุบ

ระยะที่ 2 ระยะพัฒนาโครงการ

เมื่อเด็ก ๆ ได้สังเกตและชิมลูกชุบแล้ว ปรากฏว่าเด็ก ๆ ชอบในรสชาติและทราบว่าลูกชุบทำมาจากถั่วแต่ไม่ทราบว่า ทำมาจากถั่วชนิดใดและทำอย่างไร คุณครูจึงนำถั่วชนิดต่าง ๆ มาให้เด็ก ๆ ได้เรียนรู้เพื่อศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม หลังจากการศึกษาข้อมูลเด็ก ๆ ได้ช่วยกันตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับวิธีการทำขนมลูกชุบ 3 สมมติฐาน คือ (1) นำถั่วแดงมาต้มแล้วเอาไปตำในครก นำมาปั้น แล้วนำไปต้มอีกครั้ง (2) นำถั่วชิกมาผัด เอาไปปั้นเป็นลูกแล้วชุบสีรอจนแห้ง (3) นำถั่วเขียวไปต้มและนำมานั้นและปั้นชุบสี เด็ก ๆ ได้ทดลองทำลูกชุบตามสมมติฐานทั้ง 3 แต่ยังไม่ได้ลูกชุบที่เหมือนของจริง ครูจึงเชิญวิทยากรมาสาธิตวิธีการทำลูกชุบที่ถูกต้องให้เด็ก ๆ ดู

ระยะที่ 3 ระยะสรุปโครงการ

เด็ก ๆ เปรียบเทียบลักษณะของลูกชุบที่ได้มาจากวิธีการทำที่ถูกต้องของวิทยากรถึงลูกชุบที่เด็ก ๆ ได้ทดลองทำตามสมมติฐานต่าง ๆ พบว่า ลูกชุบที่วิทยากรทำนั้นเหมือนกับลูกชุบที่เด็ก ๆ ได้เคยเห็นและเคยชิม ครูและเด็ก ๆ ร่วมกันสนทนาถึงขั้นตอนการทำลูกชุบที่ถูกต้องอีกครั้ง จากนั้นเด็ก ๆ ได้ชิมลูกชุบร่วมกัน

ตารางสรุปการเรียนรู้การสอนโครงการ “ ลูกชุบ ”

ระยะที่ 1 ระยะเริ่มต้นโครงการ	ระยะที่ 2 ระยะพัฒนาโครงการ	ระยะที่ 3 ระยะสรุปโครงการ
<p>1. เด็กๆ ออกไปศึกษามุมประสบการณ์ที่ครูจำลองในหน่วย “ ตัวเรา ” ได้แก่ มุมอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย มุมทำความสะอาดร่างกาย และมุมอาหารดีมีประโยชน์</p> <p>2. ครูและเด็กๆ สนทนาร่วมกันเกี่ยวกับสิ่งที่เด็กๆ ได้ออกไปศึกษามา พบว่าสิ่งที่เด็กๆ ให้ความสนใจมากที่สุดคือลูกชุบ ในมุมอาหารดีมีประโยชน์</p> <p>3. เด็กๆ กำหนดหัวข้อโครงการ “ ลูกชุบ ”</p> <p>4. เด็กๆ สังเกตและทดลองชิมรสชาติของลูกชุบและศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับถั่วชนิดต่าง ๆ เพื่อนำมาทำลูกชุบ</p>	<p>1. กำหนดปัญหา “ ลูกชุบทำอะไร ”</p> <p>2. เด็กๆ ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการทำลูกชุบจากหนังสือและสอบถามจากผู้ปกครองหลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาสนทนาร่วมกันและช่วยกันตั้งสมมติฐาน 3 สมมติฐาน คือ</p> <p>สมมติฐานที่ 1 นำถั่วแดงมาต้ม เอาไปตำในครกแล้วนำมาปั้น จากนั้นนำไปต้มอีกครั้ง</p> <p>สมมติฐานที่ 2 นำถั่วชิกมาผัด เอามาปั้นเป็นลูกแล้วชุบสีรอจนแห้ง</p> <p>สมมติฐานที่ 3 นำถั่วเขียวไปต้ม นำมาปั้นแล้วปั้นชุบสี</p> <p>3. เด็กๆ ได้ทดลองทำลูกชุบตามสมมติฐานทั้ง 3 แต่ยังไม่ได้ลูกชุบที่เหมือนที่เด็กๆ ได้ชิม</p> <p>4. ครูจึงเชิญวิทยากรมาสาธิตวิธีการทำลูกชุบที่ถูกต้องให้เด็กๆ ดู</p>	<p>1. เด็กๆ เปรียบเทียบลักษณะของลูกชุบที่ได้มาจาก</p> <p>(1) การทำลูกชุบของวิทยากร</p> <p>(2) การทดลองทำตามสมมติฐานต่างๆ ของเด็กๆ</p> <p>(3) ลูกชุบที่ซื้อจากร้านขนม</p> <p>2. เด็ก ๆ พบว่าลูกชุบที่วิทยากรทำให้อู่นั้นมีรสชาติและลักษณะเหมือนลูกชุบที่เคยทานมากที่สุด</p> <p>3. ครูและเด็กๆ ร่วมกันสนทนาถึงขั้นตอนการทำลูกชุบที่ถูกต้อง จากนั้นเด็กๆ ได้ชิมลูกชุบร่วมกัน</p>

รายละเอียดโครงการ

ระยะที่ 1 เริ่มต้นโครงการ

หลังจากที่เด็กๆได้เรียนรู้หน่วย “ตัวเรา” แล้ว เพื่อเป็นการทบทวนความรู้ให้กับเด็กๆ ครูจึงได้จัดมุมประสบการณ์ให้เด็กๆทบทวนความรู้ได้แก่ มุมอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย มุมทำความสะอาดร่างกาย และ มุมอาหารดีมีประโยชน์

จากนั้นคุณครูและเด็กๆ ได้สนทนาเกี่ยวกับสิ่งที่ยากเรียนมากที่สุด พบว่าเด็ก ๆ ให้ความสนใจ “ขนมลูกชุบ” ในมุมอาหารดีมีประโยชน์มาก เนื่องจากมีรสชาติอร่อย มีกลิ่นและสีสันสวยงาม

- น้องปลื้ม : ลูกชุบมันนี่มๆ
- น้องไป๋ : ทำไมลูกชุบมันมีหลายสี
- น้องพลอย : เป็นรูปน้ำผลไม้เยอะมากๆ
- น้องมุกกี้ : ลูกชุบอร่อยดีมันหวานๆ

คุณครูและเด็ก ๆ จึงได้ตกลงร่วมกันว่าจะศึกษาเรื่อง ลูกชุป หลังจากนั้นเด็ก ๆ ได้สังเกตและชิมขนมลูกชุปอีกครั้ง และต่างลงความเห็นว่าการชุปน่าจะมาจากถั่ว แต่ไม่รู้ว่า เป็นถั่วชนิดใด เนื่องจากเด็ก ๆ ยังไม่มีประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับถั่วที่จะนำมาทำลูกชุปมากนัก ครูจึงนำถั่วชนิดต่าง ๆ มาให้เด็ก ๆ ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะ รูปร่าง สี ขนาด ประโยชน์ของถั่วชนิดต่าง ๆ และทำศิลปะด้วยเมล็ดถั่ว เพื่อกระตุ้นความสนใจของเด็ก ๆ

ระยะที่ 2 พัฒนาโครงการ

ปัญหาของโครงการเกิดขึ้นจากการที่เด็ก ๆ ชิมลูกชุปและได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับถั่วชนิดต่าง ๆ เด็ก ๆ จึงเกิดความสงสัยว่า “ ลูกชุปทำอย่างไร ” และตกลงกันว่าเราจะทดลองทำลูกชุปทานกัน จากนั้นครูจึงนำถั่วชนิดต่าง ๆ มาให้เด็ก ๆ ดูอีกครั้ง โดยให้สังเกตและสนทนากันเกี่ยวกับถั่วชนิดไหนบ้างที่สามารถนำมาทำลูกชุปได้บ้าง และจดความคิดเห็นของเด็กไว้บนกระดาษชาร์ต

- ครูจ๊ีบ : มีถั่วอะไรบ้างคะ
- น้องไอศ : ถั่วลันเตา
- น้องตั้งโอ้ : ถั่วลันเตา
- น้องเบชท์ : ถั่วสีเหลือง
- น้องไป๋ : ถั่วแดงเม็ดยาว
- น้องพลอย : ถั่วดำมีสีดำมากๆ
- ครูจ๊ีบ : เด็กๆ จะใช้ถั่วอะไรทำลูกชุป
- น้องมุกกี้ : ถั่วดำ
- น้องพีช : ถั่วเหลือง

เพื่อฝึกให้เด็ก ๆ เรียนรู้ ที่จะแสวงหาคำตอบด้วยตนเองในเบื้องต้น คุณครูจึงมอบหมายให้เด็ก ๆ เด็กกลับไปพูดคุยสอบถามผู้ปกครอง และกลับมาสนทนาถึงวิธีการทำลูกชุบร่วมกัน

- น้องปดิม : นำถั่วแดงไปต้มแล้วเอามานับเป็นลูกๆ
- น้องเบซท์ : แม่บอกว่าต้องใช้ครกตำด้วย
- น้องมาร์ค : ต้องเอาไปผัดกับไฟรอนๆ
- น้องน้อยหน้า : ใช้ตะกร้อปั่นถั่วให้ละเอียด

- ครูจิบ : เด็กๆ คิดว่าควรชุบสีด้วยหรือเปล่า
- เด็กๆ : ต้องชุบสีด้วย
- น้องตังไธ้ : สีเขียวจากใบเตย
- น้องปันผล : สีมาจากดอกอัญชัญด้วย

หลังจากนั้นคุณครูและเด็ก ๆ ร่วมกันสนทนาถึงวิธีการทำลูกชุบที่แต่ละคนได้ไปศึกษามาและช่วยกันสรุปถึงขั้นตอนการทำลูกชุบได้ 3 สมมติฐาน คือ

- สมมติฐานที่ 1** นำถั่วแดงมาต้มและเอาไปตำในครกแล้วนำมาปั้น จากนั้นนำไปต้มอีกครั้ง
- สมมติฐานที่ 2** นำถั่วชิกมาผ่าแล้วเอามานับเป็นลูกแล้วชุบสีรอจนแห้ง
- สมมติฐานที่ 3** นำตัวเขียวไปต้มแล้วนำมาปั้นและปั้นลูกชุบสี

ทดสอบสมมติฐานที่ 1 : นำถั่วแดงมาต้มและเอาไปตำในครกและนำมาปั่นจากนั้นนำไปต้มอีกครั้ง

ก่อนทำการทดสอบสมมติฐานที่ 1 คุณครูและเด็ก ๆ สนทนาถึงอุปกรณ์และวิธีการทำลูกชุบตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จากนั้นจึงช่วยกันทำแผนภูมิขั้นตอนวิธีการทำ แล้วลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนที่วางแผนไว้

- ครูจ๊ีบ : เด็กๆ ต้องนำถั่วแดงมาทำอะไรก่อน
- เด็กๆ : ล้างน้ำก่อน
- น้องปลื้ม : นำถั่วแดงไปต้มในกระทะไฟฟ้า
- น้องปันผล : ใส่เกลือและน้ำเปล่า
- น้องมุกกี้ : ต้องรอให้ถั่วแดงมันสุกก่อน

- ครูจ๊ีบ : พอถั่วแดงสุกแล้วเด็กๆ จะเอามาทำอะไรต่อคะ
- น้องพีช : ต้องเอามาปั่นเป็นลูกกลมๆ
- น้องมุกกี้ : แล้วต้องเอาไปต้มอีกครั้งด้วย
- ครูจ๊ีบ : ทำไมถึงปั่นเป็นลูกไม่ได้คะ
- น้องน้อยหน่า : มันแข็งปั่นไม่ได้

หลังจากที่เด็กๆ ได้ทดลองทำลูกชุบตามขั้นตอนที่ตั้งไว้ในสมมติฐานที่ 1 แล้ว ลองนำมาเปรียบเทียบกับลูกชุบที่เด็กๆ เคยทาน เด็กๆ สรุปว่าไม่ใช่ลูกชุบที่เคยเห็นและทาน

- น้องปลื้ม : ไม่เหมือนเพราะมันเป็นเม็ดสีแดง
- น้องไป๋ : มันไม่มีสีๆ แล้วก็ไม่มีลูกๆ ด้วย

ทดสอบสมมติฐานที่ 2 นำถั่วชิกมาผัดแล้วเอามาปั้นเป็นลูกแล้วชุบสีรอจนแห้ง

คุณครูและเด็ก ๆ สนทนาถึงอุปกรณ์และวิธีการทำลูกชุบตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จากนั้นจึงช่วยกันทำแผนภูมิขั้นตอนวิธีการทำ แล้วลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนที่วางแผนไว้

- น้องปल्लीม : เอาไปใส่ในกระทะ
เด็กๆ : แล้วต้องใส่น้ำมัน
ครูจ๊ีบ : ผัดเสร็จแล้วทำอย่างไรต่อคะ
น้องเจตน์ : เอามาแล้วต้องชุบสี
น้องมุกกี้ : สีเขียวได้มาจากใบเตย
น้องพลอย : ถั่วชิกหอมมากๆ เลย
น้องกาย : ปิดไฟได้แล้ว
น้องส้ม : มันปั้นเป็นลูกชุบไม่ได้
มันเหนียว
น้องมุกกี้ : มันนิ่มมากเลย
น้องเบซท์ : ต้องเอาถั่วไปล้างน้ำ

- ครูจ๊ีบ : เด็กๆ ลองสังเกตซิ ว่าเหมือนกับ
ลูกชุบที่เด็กๆเคยเห็นและทานหรือ
เปล่าคะ
น้องปันผล : ไม่เหมือนกันเพราะสีมันอ่อนกับเข้ม
น้องไป๋ : มันไม่เป็นลูกๆ
น้องเบซท์ : ไม่เหมือนกันเพราะทาสีไม่ทั่ว

ทดสอบสมมติฐานที่ 3 นำถั่วเขียวไปต้มและนำมาปั่นและปั้นชุปสี

คุณครูและเด็ก ๆ สนทนาถึงอุปกรณ์และวิธีการทำลูกชุบตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จากนั้นจึงช่วยกันทำแผนภูมิขั้นตอนวิธีการทำเพื่อนำไปรวมกับการทดลองที่ผ่านมา แล้วลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนที่วางแผนไว้

- น้องปลื้ม : เอาถั่วเขียวไปล้างน้ำให้สะอาด
- น้องตังโอ้ : ต้องเอาไปต้มให้มันสุก
- ครูจิบ : ต้องใส่น้ำหรือเปล่าคะ
- เด็กๆ : ใส่น้ำด้วย
- น้องไป๋ : มันมีฟองขึ้นมาด้วย
- น้องเบซท์ : น้ำมันเป็นสีเขียว
- น้องแพร์ : แล้วต้องปั่นให้มันละเอียด

ครูจ๊ะ : เสร็จแล้วต้องทำยังไงต่อคะ
น้องพลอย: ต้องเอามาปั้น
เด็กๆ : แล้วเอามาชุบสีด้วย

เมื่อเด็กๆ ได้ทดลองทำลูกชุบตามสมมติฐานที่ 3
แล้วนำมาเปรียบเทียบกับลูกชุบที่เด็กๆ เคยทาน
เด็กๆ ได้ช่วยกันสรุปว่าไม่เหมือนกัน

หลังจากที่เด็กๆ ได้ทดลองทำลูกชุบตามสมมติฐานทั้ง 3 แล้ว แต่ก็ยังไม่ได้ลูกชุบที่เหมือนของจริง
ครูได้เชิญ คุณมด มาเป็นวิทยากรสาธิตการทำลูกชุบให้เด็กๆ ดู

เมื่อวิทยากรทำการสาธิตให้เด็ก ๆ ดูเรียบร้อยแล้วเด็ก ๆ ได้สังเกตและชิมรสชาติ ลูกชุบที่วิทยากรทำให้ดูกับลูกชุบที่ซื้อจากร้านขายขนม เด็ก ๆ ต่างสรุปตรงกันว่าลูกชุบทั้ง 2 จานนั้นเหมือนกัน

ระยะที่ 3 ระยะสรุปโครงการ

เด็ก ๆ ร่วมกันสนทนาและสรุปถึงขั้นตอนการทำลูกชุบที่ถูกต้องอีกครั้ง จากนั้นเด็ก ๆ ได้ทดลองชิมลูกชุบร่วมกัน

- ครูจ๊ะ : เด็ก ๆ ช่วยกันบอกวิธีการทำลูกชุบที่ถูกต้องนะคะ
- น้องน้องหน้า : นำถั่วชิกมาเนียง
- น้องเบซท์ : แล้วต้องเอาไปปั่นให้มันละเอียดคะ
- น้องปันผล : ปั่นเสร็จแล้วใส่ในกระทะแล้วกวน
- น้องพีช : ใส่น้ำตาลกับเกลือด้วย
- น้องมุกกี้ : แล้วเอามาปั้นเป็นรูปหัวใจแล้วก็ใส่สีด้วย
- น้องพีช : ชุบกับผงวุ้นรอให้มันแห้ง

การสะท้อนตนเองของครูจากการทำโครงการ ” ลูกชุบ ”

“เมื่อเริ่มทำโครงการลูกชุบเด็กๆ ได้ให้ความสนใจดีมาก ช่วยกันตอบคำถามเกี่ยวกับขนมลูกชุบได้ดี และเมื่อนำของจริงมาให้เด็กๆ ทดลองชิมแล้ว สิ่งที่เด็กๆ ได้ช่วยกันออกความคิดเห็นและกลับไปถามผู้ปกครองว่าลูกชุบทำมาจากถั่ว เด็กๆ ได้เรียนรู้เกี่ยวกับชนิดต่างๆ มีการสัมผัสและทดลองทำลูกชุบจากถั่วที่เด็กๆ รู้จัก นอกจากนั้นเด็ก ๆ ยังได้เรียนรู้ว่าสีของธรรมชาติ

ได้มาจากดอกอัญชัญ ใบเตย มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันและเมื่อหาคำตอบได้เด็กๆ ได้ลงมือปฏิบัติจริง ทำให้เด็กมีประสบการณ์ในการทำขนมลูกชุบและภูมิใจในสิ่งที่เด็กๆ ได้เรียนรู้”

คุณครู ไสรัศจ อุดาหะ
ครูประจำชั้นอนุบาล 1
31 กรกฎาคม 2550